

ივერია

სალიტერატურო და საკომლიტიკო განკუთვნილი გამომცემის ორგანიზაციის

რედაქციის ადრესი: Тифლის, Гановская ул. д. № 6. К. П. Туманову.

ტახეთი "ივერია" გამომცემის ორგანიზაციით, ცალკე № ღირს ყველაგან ერთი მარკა, ნომერში მთავარსა და იქნება ყველა ღირს ამბები და დეპეშები, რომელიც სხვა განკუთვნილი საშუალებებით გამოდის. წლის ფასი 3 მან. წლის დასაწყისი 2 მან. სარედაქციო ნაწილის გამოცემა კ. თუმანიშვილი.

ბალირისტიკოსი
„ЮЖАНЕ“ (სამხრეთელი)

ღვთაობის ქუჩა, თვალ-აზნაურობის თეატრთან — ბაღში. ყოველ დღე დაუკრავს დღისით 2—4 საათამდე და საღამოს 9—2 საათამდე თეატრის საზოგადოებრივ ორგანიზაციის ბანკი. ფალირისტიკოსი ხელმძღვანელობს. საღამო ორი ბლუდიანი ვლირება — 60 კაპ. 3-დან 80 კ. 4-დან — 1 მან. აქვე არის საქმელების სია და პრინციპული ყველაფერი საგნებისა.

ფასები ხელმისაწვდომია. **შესვლა უფასოა.**

ტყელების საიმპერატორო სამუსიკო სასწავლებლის

ფორტპიანოს ამწეობი

ბ. ლ. ხარიშხაროვი

ფორტპიანოს მწვანე, რამდენიმე ქუჩა № 11.

მიიღება შესაქმნელად ყოველგვარი რეალი და პიანინო პასუხისმგებლობით იუნივერსიტეტის და პიანინო მწვანის გამოსახარაი. ფასი 3 მანეთი.

სამუსიკო სასწავლებელი ტფ. ქართულ ფილარმონიულ საზოგადოების

(გადაცემა ახალი ბინაზე: საიმპერატორო ქუჩა, ხალი ფილარმონია № 18.)

სასწავლებელია: 1. ი. ფილარმონია, 2. ვ. ფილარმონია, 3. ვ. ფილარმონია (ვიოლინო), 4. ნ. ყარაშელი, (სამუსიკო ელემენტარული თეორია), 5. 2 კურსი პარპოზისა, 6. ვ. კლავიანი და ხორის კლავიანი) ზეკ. 3. ფილარმონია, (ნოტების კითხვა) ბ. ი. ნატარაძე.

მოწვევების მიღება დაიწყო 25-დან, სწავლა 1 ენქონსით და კანკლარია, როგორც სკოლისა, ისე საზოგადოების გამგებლისა ღირს დღის 10 საათიდან 1-მდე და საღამოს 5—7-მდე.

Харковские высшіе женскіе курсы
(Вознесенская ул. № 3).

Пріємъ прошеній на 1, 2 и 3 к. к. Историко-Филологическаго и Юридическаго факультетовъ (съ 3-годиннымъ курсомъ, какъ въ Импер. Моск. Лицѣ) производится въ канцеляріи этихъ факультетовъ (Мало Гончарская, 2).

Пріємъ прошеній на 1, 2 и 3 к. к. Медицинскаго Факультета (Клиники III курса оборудованы) производится въ Канцеляріи Медицинскаго факультета (Вознесенская, № 3). Прошенія подаются на имя Завѣдующей Курсами и адресуются въ Канцелярію избраннаго факультета.

При прошеніи поступающими на I курсъ представлят. подлин. док.: ат. 7 кл. гимн., инст. епархіальн. или равныхъ имъ по програм. зав. метр. свид. о рожд. (и брачное для замужнихъ), св. о политическ. благонад., 2 фот. и 1/2 год. плата (на медик. фак. 200 р. въ годъ и на юрид. и ист.-фил. — 125 р. въ годъ), и почт. марки для отвѣта, иначе прошенія не разсматриваются. Для поступления на старшіе Курсы кромѣ вышеупомянутыхъ докум. подается еще удостовѣреніе о зачетѣ семестровъ соотвѣстн. уч. зав.

На курсахъ преподаются теоретич. и практик. (для слушательн. всѣхъ фак.) латинскій яз. и новыя языки: франц., англ. и нѣмецк.

Лицамъ иудейскаго вѣроисповѣданія курсы права жительство не даютъ.

საფე პარიზი

ტფ. თვალ-აზნაურობის თეატრის უბანში (Дворцовая ул.)

ჩიკ, რძე, ყავა, შოკოლადი, კაკაო პირაფორები, ბუტერბრედები (15 კაპ. და მეტი)

საქტაშური

ცივი და ცხელი კრემები 25 კ. და მეტი

სასმელო წყლები

ლუდი, ხაღლი

ფასები ხელმისაწვდომია

სისუფთავე და კარგი სამსახური

ეკისრულობა სოფლის და ქალაქის მამულებს

ღაბიკრებებს და გაღაბიკრებებს

ადრესი: გ. ტიფლისი ულ. ბუნიკაი, ბუნიკაი, კირიჩაია დ. № 19. კვ. კნ. ჰერხეულიძე.

ნახვა შეიძლება ყოველ დღე, დღის 8 1/2—10 საათამდე — საღამომის 5—7 საათამდე. შეიძლება წერა-ბეჭდვით.

კავკასიის ნატურალური კონიაკი

Д.З.САРАДЖЕВЪ

ტიფისი № 25

ქართული ხალხური სიმღერები და მუსიკა

გამოვიდა და იყიდება წერა-ბეჭდის საზოგადოების წევრის მადონაში. ლექსები შეკრებილი და ნოტებზე დაწერილი ი. კარგარეთელის მიერ. წიგნი ფ. 50 კ.

ქ. შ. წერა-ბეჭდის გამომცემელი საზოგადოების გამგეობა ამით აცხადებს, რომ დღეს ამ თვის 30-ს

8 თ ა ვ მ ი ნ დ ა ვ ე

გადახდული იქნება წერა და პანაშვიდი

ილია ჭავჭავაძის

სულის მოსახსენებლად. (2-2)

ქართული მითის წერა-ბეჭდის გამომცემელი საზოგადოება აცხადებს, რომ დღეს 29 აგვისტოს სოფელ წაწმუნში გადახდა იქნება პანაშვიდი

ილია ჭავჭავაძის

სულის მოსახსენებლად. პანაშვიდი დაიწყო შუაღამოს 12 საათზე

თბილისი, 30 აგვისტო.

ჩვენებრმა ს.-დემოკრატების შეთაურება რომ არსადეს არ იციან მართლის თქმა, ეს წინეთაც ხშირად აღვივინიშნავს და ყველა იცის. — მართლის სათქმელად საჭიროა ზნობრივი გამბედაობა, საკუთარ შეტყობების შეგნება და ს.-დემოკრატებს კი სწრაფად ეს შეგნება აუცილით და ეს გამბედაობა არა აქვთ...

სწორედ ამიტომ ჩვენში ს.-დემოკრატები თავიანთ იდეურ მოწინააღმდეგეებს ეკამათებინ ბოლომდე მოლოდინის წამებით, ტყუილით და იმ ძაბიბურ ხრიკებით, რომლებიც „ივერიის“ ერთ ერთ ნომერში უკვე დაახასიათა ბ. ტ. ართიშვილამ...

ამ ტყუილს, ამ ცილის წამებას, ამ ხრიკებს ისინი „ივერიისთან“ კამათის „ივერიის“ მიმართულება კარგად იცნებენ, ვინც მის შეთაურებას და ბ. მეთაურებს დღეობს კითხულობს. ეს მიმართულება ძირადად განესხვავება ჩვენებრ ს.-დემოკრატების მიმართულებას, განესხვავება არა მარტო იმიტით, რომ ს.-დემოკრატები სოციალისტურად აცხადებენ — საერთაშორისო პროლეტარიატი, უმიწაყლოთ დაჩრდილი ქარხნების მუშახალხი ქვეყნად სრულ ბედნიერებას დაამყარებს და „ივერია“ კი აცხადებს, რომ არა სწავს უმიწაყლო მუშებისაგან ამ სასწაულის ჩადენა და ხალხის ყველა ნაწილისაგან მოითხოვს საერთო ბედნიერებაზედ ზრუნვას, არა, — ჩვენ და ს.-დემოკრატები ვერსაოდეს ვერ შევთანხმდებით ერთმანეთში კიდევ იმით, რომ ისინი უზომოდ სურდად დებას აქცევენ სახელმწიფოებრივ და საზოგადოებრივ ცხოვრების გარეგან ფორმებს, ჩვენ კი ამ ფორმებში ჩამოყალიბებულ ცხოვრებასაც უსურდადებოდ არ გტოვებთ.

განმარტოთ ეს განსხვავება: სოც.-დემოკრატებს გაუგონაოთ, დემოკრატული რესპუბლიკა კარგი რამე არისო, ამიტომ დაიქნებთ მოითხოვენ რუსეთში ასეთ რესპუბლიკის შემოღებას. ჩვენ ვაზობთ, რომ დემოკრატული რესპუბლიკა თავის თვალად ხალხს ვერ გააბედნიერებს და რომ საჭიროა შევიტყოთ დემოკრატულ რესპუბლიკაში ვინ იქნება გაბატონებული. ამის შეტყობა ჩვენთვის იმით არის საჭირო, რომ ჩვენ განსხვავებას ვხედავთ რუს და ქართველ ან სომეხ და პოლონურ მუშებში და ვამტკიცებთ, რომ რუსი მუშე ქართველებისთვის, ქართველ ერისთვის თვის, საქართველოს კულტურულ განვითარებისთვის ისეთივე მტერია, როგორც რუსი ბურჟუა და ამიტომ დემოკრატული რესპუბლიკაში რუსი მუშეც რომ გაბატონდეს, ქართველების კულტურული შეფერვაება ამით არ მოისპობა, — სახელმწიფოს დემოკრატული წყობილება მკორე ერების კულტურულ და მოინებას არ შესუსტებს...

პირიქით, რუსეთში საკონსტიტუციო მონარხია რომ დარჩეს იმ წესით კი, რომ სამინისტროს სათათბიროს უმეტესობა ირჩევდეს, მთელ რუსეთში ამასთანავე

თანასწორი საარჩევნო უფლება რომ შემოვიდეს, ადვილი მოსახერხებელი გახდება სათათბიროში არა რუს ერისგანაა შეკავშირება და გაბატონება, შეიძლება ამნაირად მოგრობის ხელში ჩაგდება და რუსეთში ეროვნულ თანასწორობის დამყარება...

შეიძლება ამნაირად დემოკრატული რესპუბლიკაში ხალხის დამაგრა დარჩეს და საკონსტიტუციო მონარქიაში კი სრული ეროვნული თანასწორობა შეიძლება მოხერხდეს... ორივე შემთხვევაში უზომოდ მნიშვნელოა აქვს წყობილების გარეშე ფორმებს კი არა, არამედ ამ ფორმებში ჩამოყალიბებულ ხალხის ძალებს...

ამიტომ თუ გვინდა რამე რეფორმა ჩვენში ხანგრძლივი იყოს, უნდა ვცვალოთ ეს რეფორმა აუცილებელ საჭიროებაზედ გახდეს ხალხისთვის, რუს ხალხისთვის, რუსეთში ცხოვრება სხვა და თუ იმ მიხედვითაა... რუსეთში ცხოვრების ხალხი თავის საჭიროებად ჩასთვლის იმას, რაც ჩვენთვისაც არის საჭირო, მაშინ ეს საჭიროება უთუოდ დაკმაყოფილებული იქნება.

სხვა და სხვა ჩვენი საჭიროება შეიძლება რუსეთში მცხოვრებ ყველა ერისათვის თანასწორად საჭირო არ იყოს ის, რაც ჩვენთვის არის საჭირო, შეიძლება ზოგიერთისათვის საჭირო კი არა, მანკებელიც იყოს, — ამ შემთხვევაში მათი თანამშრომლობა ჩვენთან ამ საჭიროების დასაკმაყოფილებლად საფორმებელი არ არის. დღეს კიდევ რომ ამოგვიდგენ ვერღეს ხელა გადავადგებიან და ჯერ თავს მოუვლიან, მერმე ცოლ-შვილსა.

ამნაირ მდგომარეობაში ჩვენ შესხვებ რუსობა... რუსობას რუსეთი თავის ეროვნულ საუბრებად აქვს მიჩნეული. არაუბნაბას რუსეთში რუსეთში პირველ ხარისხის მოქალაქეებად აქვს წარმოდგენილი, სხვები კი მერე ხარისხისანი არიან, მერე ხარისხისანი იმით, რომ მათ ზოგიერთი ისეთი უფლება არა აქვთ, რომელიც რუსობას აუცილებლად უნდა ჰქონდეს მინიჭებული. ეს უფლება გროვენულ უპირატესობის უფლება, სახელმწიფო ენა, საგადასახლება ყველასთვის. სახელმწიფო — რუსული, სასწავლებელი რუსული, ხანია რუსული, რომელიც უნდა მოხმარდეს იმას, რასაც სახელმწიფო სათათბიროს უმეტესობა — რუსობა და ცენტრალისტობის ბურჟუაზია ვახვეული, ეროვნულ ინტერესებზე ხელ აღებული ხალხი ეროვნულად წარმომადგენლები მოისურვებენ...

ეს გაყოფა ყველა მოქალაქის ორ ხარისხად ძველსა და რბილს გამგადარი აქვს არა მარტო რუსობას და მონარქისტებს, პურიშვეინსა და კრუშევანს, ეს გაყოფა საჩიურად ედება თვით სრულიად რუსეთის ს.-დემოკრატულ პარტიის პროგრამას და მოქმედებას... რუს ს.-დემოკრატებს ქართველებისთვის არ ემეტებთ ის, რაც თვითონ აქვთ, რასაც თავისთვის იხიზვენ, რუსი ს.-დემოკრატები მედგარად იცავენ თავიანთ ეროვნულ ინტერესებს და ისე აწყობენ საქმეს, რომ ეს ინტერესები თვით დემოკრატული რესპუბლიკაშიც ვერაფერს ვერ დაურღიოს, ამიტომ რუსი ს.-დემოკრატები რუს კრუშევან-პურიშვეინ-მარკოველებთან ერთად გმობენ საქართველოს ავტონომიას, გმობენ საქართველოს ეკლესიის ავტოკეფალიას, — ეს ავტონომია, ეს ავტოკეფალია იმით არ სძლივთ და იმითვე ვეფერებათ, რომ ამ გზით ქართველი ერი დააღწევს თავს ეროვნულ შევიწროებას და კულტურულ განვითარების გზაზე დადგომასაც მოახერხებს. „რუსთა კავშირს“, მის მებარბატრებს პურიშვეინ-მარკოველებს ქართველების ასეთი ეროვნული განთავისუფლება არა სურთ, მათ უნდათ ავტონომია-ავტოკეფალიის უარყოფითი განმტკიცებინ რუსების უპირატესობა რუსეთში და რუსი სოც.-დემოკრატებიც ამავე გზას ადგებიან და გაცოფებულნი გაიბნებიან: ძირს ავტონომია, ცენტრალისტურ სახელმწიფოს გაუმარჯოს!

ეროვნულ თვითგამორკვევის პრინციპი, ს.-დემოკრატებისგან მოწყურებასთან ნაბიბები, ეროვნული თანასწორობას ვერ შექმნის, რადგანაც იგი ეროვნულ მოქმედებას სახელმწიფო ძალების გარეშე სტოვებს არა რუსებისათვის, რუსობა კი ამ მოქმედებაში ხსენებულ ძალებით ისარგებლებენ. ეროვნული საქმისთვის რომ ფული საქარისი ყოფილიყო, თვით რუსობა თავისთვის რად არ ისურვა ეს თვითგამორკვევა და თავისი ეროვნული საქმე სახელმწიფოს ფორმებში ჩამოყალიბებულ საქართველოში ავტონომიის შემოღება ქართველებს იმაზე მეტ უფლებებს ხომ არ მიანიჭებდა, რაც რუსებს აქვთ ექმნებათ რუსეთის სახელმწიფოში? ვაუ რად მოისურვა რუსეთში უფლება უფლებად ავტონომია არა რუს ეროვნებისთვის კი ნაკლები და ეს მეტ ნაკლებობა სწორედ ეროვნულ განვითარების საქმეში რად გამოჩანდ?

მიზეზი ცხადია: რუსი ს.-დემოკრატები ქართველების ისეთივე ეროვნული მოწინააღმდეგეები არიან, როგორც რუსი პარტიები, როგორც მარკოვე-პურიშვეინი, როგორც კრუშევანი და ყოველი კაცთ-მოძულე მეგობრევე რუსი, ცენტრალისტურ რუსეთში რუსების გაბატონების მოსურენი...

ჩვენ არას ვაზობთ კიდევ იმ განსხვავებაზე, რომელიც ჩვენ სხვებისგან განმარტებულად გეტყობს ეს არის ყოველივე ძლიერობის უარისყოფა. ჩვენ არიან ბრძოლა ყოველთვის მშვიდობიანი უნდა იყოს, მშვიდობიანი უნდა იყოს ბრძოლა უფარვის წესწყობილებასთან, მშვიდობიანი უნდა იყოს აგრეთვე ბრძოლა ეროვნული. ამნაირი ბრძოლა — კულტურული ბრძოლა — ყოველად კანონიერია, ამნაირი ბრძოლა სასარგებლოა მთელს სახელმწიფოსთვის რადგანაც იგი ერთა მშვიდობიანი ქიშხობით თვითონაც გაძლიერდება, თუ მისი შემადგენელი ერებიც ძლიერი და ყმაყოფილი იქნებიან. ამ გვარათ ყველა ერთ თანასწორად უნდა ემსახურებოდეს სახელმწიფოს გაძლიერებას.

ამას ვაზობდით ჩვენ „ივერიის“ წასრულ ნომერში, ამას ვაზობდით წინეთაც და ეს არ არ უნდა ვავიროვებოდა იმით, ვინც ჩვენში ხალხის პარტონობას კისრულობს. ჩვენ ვწერდით და ახლაც ვიყავით, რომ ის ადამიანი, ან ის პარტია, რომელიც ხალხს ამ მტრის არსებობას უშლავს, ამით აბრძავს ხალხს და მტრის კი ქართველებზე გამარჯვებას უადვილებს.

ასე აბრძავს ხალხს ვაზ, „მოშავილი“, მძაბიპურ ხრიკებით უშლავს მკითხველებს ჩვენი ნაწერის დღეა აზრს და მძაბიპურ შეკავშირებით ცდილობს ხალხს დაახლოს, ვითომც ჩვენ ვსტყუით და ქეშარბატებს არ ვაზობთ!

სწორედ ამ მძაბიპურ მსიხოლოგითა ახსენება, რომ „მოშავილი“ ვერ მიმხვდა-

გებთან თქვენი მონა-მორჩილის, ამ სტრუქტურის დამწერის, რომელსაც „დემოკრატიზაციის“ ვარა „მაშველარი“ უწოდებდა თავის წერილში, საუკეთესო მეგობარი იყო ბ. ბურჯენაძე 28 მარტს 1907 წლის. ჩემდა საყრდენლო შეილიც კი მომინათლა) ამის დასაბუთებლად მოგიყვან შემდეგ ფაქტებს: როდესაც მე და იმ „კოლეგის“, რომლის ვიწრომდა პატიოსნების დამცველად გამოდის დღეს ბურჯენაძე და რომელსაც, როგორც ზეით აღვნიშნე, მთელი ერთი წელიწადი ლანდლა-გინებთან უმახინდელად, მიუხედავად ძველი მეგობრობისა და პურ-მარლის, უსამბუნებდა ვეკრებ 1900 წელს, ერთ გამგეობის წევრს უკითხავს ბურჯენაძე და ნიკო მესხისათვის, როგორ ადამიანთ იტობით თქვენ ახმნავს ნიკო აბზინიძეს, რაზედ ბურჯენაძეს უხასხუნია შემდეგ: „აბზინიძეს ვიტყობა, როგორც პატიოსან ადამიანს, კარგ მასწავლებელს და საუკეთესო ახმნავს“. დღეს კი რა გვემის ბურჯენაძისგან: „ნიკო აბზინიძე ამ ათი წლის წინეთ „მაშველარი“ იყო, იგი დემოკრატიზაციის“ და სხვა, ვე ხომ უხასხუნია შერის ძიება, ბ. ბურჯენაძე!! არც ნიკო მესხთან ქნდა უროგო ვაწყობილენა ბურჯენაძეს. ისინი ერთად გაგზავნენ მოსკოვში პეტროგრაფი კურსებზე და მთელი ერთი თვე ვრის ითაში შეხვდნენ. ვლადიმერ ნაცვლიშვილი ხომ ერთი წელიწადი მსახურებდა ბურჯენაძესთან და ერთ ერთ საუკეთესო ახმნავთ მიანდა მას. ახლა ვნახოთ, როგორ შეხვდა ბურჯენაძე ოდიშარის, იმ ოდიშარის, რომელსაც ჩვენ კორპორაციაში შემოსვლიდანაც კი ათასწორ სამარცხენო სახელით ნათლავდა. პირველ დღესვე იგი (ოდიშარი) ბურჯენაძის წინადადებით კორპორაციის წარმომადგენლად იქნა არჩეული კომისიაში შემდეგ კი, როდესაც კომისია ჩემს მაგიერ ოდიშარის კანდიდატურა წამოაყენა გამგის იდგინებ, ბურჯენაძე მე მიმიტყობდა: „ოდიშარის კორპორაციის სახელით გავფორმებ მე, იგი გამგის ადგილს ვერ დაიჭრის“, ოდიშარის კი იბარებს თავის ბინაზე და ვუბნებ: „ჩვენ შენი წინააღმდეგი არა ვართ და კარგი იქნება, თუ კომისია კორპორაციის დაუკითხავთ არ დგინდნას და მართლაც, როდესაც მე მოვიხიბე კორპორაციაში ჩემი კანდიდატურის მოხსნა, რადგან შევატყვე, რომ ბურჯენაძე პირადად იყო კომისიის წინაშე და ჩემს კანდიდატურას იგი, როგორც კორპორაციის წარმომადგენელი, ვერ დაიცავდა კომისიაში, ოდიშარი, ბურჯენაძის წინადადებით ერთხმად იქნა არჩეული გამგის ადგილზე და ბურჯენაძემ სიტუაციაც კი მიმართა მას. აი ბურჯენაძის ფარსეულობის და გაიმეორების სიუკეთესო ნიმუში. იგი ქედს იხრის იმ ოდიშარის წინაშე, რომელსაც წინეთ ყოველ სისამაღლეს აწერდა, რომლის წინააღმდეგ რაღაც წერილობითი საბუთებაც კი წარმოადგინა კანდიდატების არჩევის დღეს. აი სამაგალითო ნიმუში გვირობისა. ვაშა თქვენს მოქალაქობრივ გამბედაობას, ბ. ბურჯენაძე!

(შემდეგ აქნება)
ნიკო აბზინიძე

ახალი აზგუბი და დეკაუზები

ტფილისში დარსდა საზოგადოება რომელმაც ავტომობილებით უნდა ზიდას საქონელი რკინის გზის სადგურიდან ქალაქის შუა გულამდის.
სათავადაზნაურო საადგილმამულო სახელმწიფო ბანკში თავადაზნაურობის წარმომადგენლებთან მოაგრობამ დაამტკიცა მიხ. ვახ. მანაბელი და ლენ. გიორგი კაზბეგი.
რკინის გზებზე ტექნიკოსების გამოსაცდელად დაინშნა კომისია, რომლის წევრები იქნებიან ინჟინერები ნეფელიძე, ჩხეიძე, მინდუკი, თუმანიშვილი, ოლანგიანი და კოლიუბაქინი.
შახათ ნაყოფმა სთხოვა სპარსეთის ახალ მოაგრობას, რუსეთში ნუ გაზგზავნი რადგან ახალ მეგობრებში მოვტყვინთა; ნება მომეცით ქერაბდში ან მექაში დავსახლდეთ.

ამბობენ, სასწავლო ოლქის უფროსი, რედლოფი თანადგობას თავს ანებებს.
სტამბოლი. მინისტრი ნორარტუგანი სამსახურიდან გადადგა. მის მაგიერად დაინშნა მინისტრად დემეტრი სომეხი ხალაჯიანი.
სინოდის განკარგულებით დედთა საეპარქიო სასწავლებლებში მასწავლებლები უნდა დანიშნოს თვით სინოდმა და არა საეპარქიო საბჭომ.
დიღუბისა და საბურთალოს შესაერთებლად ახალ ხიდის გაკეთებას კისრულობს პოგდანოვი და ახმნავობა. ამათ საბჭოში წინადადება შეიტანეს, 35 წლის იქით ხიდი ქალაქის ხელში გადავო.
28 აგვისტოს უცრად გადაიკვარა 91 წლის მოხუცი ფრანც იოსების ძე კოროტინსკი.
დღეს 80 აგვისტოს შამა დავითის მთაზე გადახდილი იქნება წიგნა და პანაშვილი ილია კავკაზის სასულავზე.
პეტერბურგში მემარჯვენე ორგანიზაციის კრებას აწყობენ, რომელსაც მიზნად ექნება შეიქმნას ზომები მემარჯვენეთან ბრძოლისთვის. ამ სიუზის მოსაწყობად არჩეულია კომიტეტი, რომლის თავმჯდომარედ არის შამა ი. ვასტორბოვი.
მოგზაურს კუცს, რომელიც ჩრდილოეთის პოლიუსიდან მიიდა, ერთმა გამომცემელმა მოგზაურობის აწერა დაავალა მონორარად კუცმა უნდა მიიღოს 200000 მანეთი.

წერილი აზგუბი

ლონდონის მცხოვრებთა რიცხვს ყოველ წელიწად ემატება 70 ათასი კაცი.
გერმანიაში ყოველწელიწად ამზადდები 1 200,000 ფუთ თაფლს.
ამერიკაში მოაზრდეს ყველი წონით 120 ფუთი.
ფლორინების კუნძულზე ადგილობრივ მცხოვრებლები სწვევენ სივარტის რომელიც სიგრძით ნახევარი არშინი არის.
უკანასკნელ წლის განმავლობაში ინგლისის მეთევზეებმა 300.000 თევზი დაიჭირეს.
ყოველი ავსტრალიელი წელიწადში 7 ფუთ ხორცსა სჭამს, ამერიკელი 4 ფუთს; ინგლისელი 3 ნახევარ ფუთს, გერმანელი 2 ნახევარ ფუთს, საფრანგეთელი 2 ფუთამდის, რუსი 7 გირვანქას.

ბ ი ბ ი ა გ რ ა ფ ი ა

ზაქარია ვალაშკერტელის სენიქსარია
(№ 643, 1020) წ.)

ტყავზედ დაწერილია ლამაზის ხუცურით. წიგნი 71 ფურცელია, ისიც განთავსებული. უკანასკნელი ფურცელი მკუთნის არა იმ წიგნს, არამედ სხვას, დიკარგულს. თვით ეს წიგნიც კინამ არ დაკარგულა: იგი ტყეობიდან დაუხსნია მშითარ შაბიშვილს.
ქ. ესე წიგნი საღთო შაბიშვილმან მშითარ დავისენ თათართა ხელისაგან შაბიშისა და ყარალოშვილსა შოლკისა მიეცე მისთვის და ჩემსა სულისთვის.
ამ შოლვა ყარალოშვილს საქართველოში მოუტანია და გადაუცია სამთავროს ბიბლიოთეკაში. იქიდან წიგნი სიონში ჩამოუტანიათ და აქაც ბევრი უბედურება გადახდებია: მის ნახატებიდან ექვსოდე ვიღაც ბარბაროსს ამოუჭრია და მიუთვისებია.
ნახატთა რიცხვი არისა მხოლოდ 48. ყოველი ნახატი დიდს ხელოვნებით და მრავალის ფერადებით აღსრულებულია. არა ერთი ხელოვნების მოძღვარი აღტყებაში მოუყვანია ამ წიგნის ნახატებს, მის დაუქცობელ ფერადებს.
ეს შესანიშნავი წიგნი გამოუცია ზაქარია ვალაშკერტელს, რომელიც ცხოვრობდა 1020 წლებში და რომლის იქაური (ალაშკერტის ახლო) მონასტერი დღეს ობლად დამთენილია და მხოლოდ მისი ქართული წარწერები და მოწმობენ, რომ აქ ოდესღაც ისმოდა ქართული ხმა და ვალობა. 61 გვერდზე ტექსტის ხელით სწერია:
„უფალს ღმერთს, წყალობით მოიხსენიე სასუფეველსა შენსა ზაქარია ვალაშკერტელი. ამინ იყავნ“.

ფრიალ საყურადღებოა ზემოხსენებულ დაკარგულ წიგნის გადარჩენილ (უკანასკნელ) ფურცლის შინაარსი. მოჰყავს სრულად:
... და სალოცველად სულისა მზრდელისა და შემოქმედისა ჩემისა ღვთი ქართველთა ყურაპალატისა, რომლისამცა სული ბრწყინავს სასუფეველსა ცათასა. ღა სახსენებელად სულსა მოძღვართა და მშობლებთა ჩემთასა პრსენი მამადმთავრისა, ბაკურისა და თელავისა, პატრიარქისა ასათისა, ღვთისისა და დავაწულიისა. და მეცა უხმარი შეილი მითი და არა ღირსი წყალობისაი ხსენებულ მყავთ წმიდთა ლოცვითა თქვენთა, რათა ერთობით ღირს ვიქმნეთ ადგილსა მას საწვდელსა მართლთა საყუფელსა და საუკუნოდ წარუვალსა. ღაწერა ქალაქსა შინა დიდსა კოსტანტინოპოლის ახალსა ჰრომისა დასამამითანთა წელთა ვითარ ბერძენნი თელავი: **ხელ:** ინდიკიონსა. **იხ:** ქართველთა ქრონიკონსა: **სნ:** მეფობასა ჰრომანოზისა, პატრიარქობასა ალექსისა და ჩემსა მწირობასა პილურისა მონასტერსა ხელითა შეილისა ჩემისა ბასილი ეტარაისითა. ქრისტემან სასყიდელი შრომისა მისისაი მიანიჭენ. ამინ.
ქრონიკონი **სნ** უდრის 1030 წელს. **ასათ** პატრიარქი აქ იხსენება მხოლოდ.

რედაქტორ-გამომცემელი
ქ. ხმრხელიძე

განცხადებანი

ბუხგლტარია
ვისაც სურს გაცენოს იმას, თუ რა ნიარად ვასწავლი მიწე-მოწერილი იტალიანურ ბუხგლტარიას და კომერციულ სხვადასხვა ცოდნას, იმთ გავუგზავნი პროსპექტს და ერთ სა-ნიმუშო ლექციას უფასოდ.
Я. Ю. Маркс ქალაქი ლიბავა

გამოვიდა ახალი გამოცემა „კოლიბა“-სი
„სახმო ნუსით“
კითხვის წიგნება ახალი შეჯამის, ფასი 10 კ. და **ქართული მოძრავი ასოები**“ ფ. 5 კ. ცალი, იყიდება ყველა ქართულ წიგნის მაღაზიებსა და გაზეთების აგენტებთან. (5-1)

მუქთად საკონსტრუქციე
საკონსტრუქციის ნიმუშებს და პრეს-კურანტს (60 გვ.), რომელშიაც მოთავსებულია მრავალი უკანასკნელ მოდების, საცვლის, ფესსაცმლის და შინაურ მოწყობილობების სურათი ვეუზგანი მსურველთ უფასოდ! მოკითხეთ შემდეგ ადრესით: М. А. Вавушкинъ. Подъёмъ მიწერ-მოწყერა რუსულად და გერმანულად № 48326.
№ 51. 3-1

„უპრო იავს არ შეიძლება“
2 მ. 75 კ.
ვაგზავნი მთელს ნაქერს „ტრიუფა“ 4 ნახევ. არშ. მთელი საკონსტრუქციე კაციისთვის. დიდ სიიფის მიუხედავად, მატერია „ტრიუფი“ შალის არის და არა შამბის და საუკეთესო თვისებისა არის — მეტად გამძლეა, კარგი სახმარის და შრომისა ფერები: შავი, ლურჯი, მისკის ფერი და სეთის ხილის ფერი. გასაგზავნი ხარჯი 55 კ. ვინც 3 ან მეტ ნაქერს გამოიწერს გასაგზავნი ფული არ გადახდება: ადრესი: Зиничи Рю зенталь гор. Подъёмъ მიწერ-მოწყერა რუსულად № 47934. № 877.

იგ. გამელაურის შედგენილი წიგნი
სკალებში შესასწავლი
ქართველი მწერლები
წიგნი პირველი, მეორე გამოცემა. იყიდება თფილისში ქ. შ. შ. ქ. ვამეყრტე-ლებელ საზოგადოების წიგნის მაღაზიაში.
წიგნი უკლით ღირს 70 კ., მაღაზიებს დაეწემა 20 პროცენტით. იქვე იყიდება „მოწეფისი ჰიგინა“ ფ 4 კ. (5-4)

დაბეჭდვან და გამოვიდა გასასყიდით ხსალი
ჩ ა ნ გ ი ე
წიგნი დიდი ზომისა (500 გვერდი). დაკაზმულია ძვირფასი ყვითი და ღირს მხოლოდ 1 მ. 30 კ. წიგნი მოთავსებულია სცენები, ლექსები, სასიმღეროდ საოხუნ-ჯო კულუბები, დრამატული თხზულებანი და სხ. ჩვენი საუკეთესო ძველ და ახალგაზრდ მწერლებისა. წიგნს ჩართული აქვს ქართველ მწერლების და მხაზიმბის 60 სურათი. წიგნი მოვაჭრებს 1/4-ის დაეთმობათ. ვინც ფოსტით გამოიწერს და 1 მან. 30 კაბ. ფულთ ან მარკას გამოგზანის მას გასაგზავნი ფული აღარ გადახდება.
ადრესი: Тифлис. т-по Соранъ. М. Гаченладзе.

მასწავლებლის მიმოსვლა
(18 აპრილიდან)
ფრჩილზე გარეთ აღნიშნული პეტერბურგის დრო, ფრჩხლებში თფილისის.
თფილისიდან ვადის
ბათუმისადმი: 1) სწრაფი № 1, საღამოს 7 ს. 38 წ. (8 ს. 31 წ.).
2) საფოსტო № 3, დღის 8 ს. 6 წ. (9 ს. 4 წ.).
3) სამგზავრო № 5, ღამის 12 ს. 3 წ. (1 ს. 1 წ.).
ბათუმისადმი: 1) სამგზავრო № 12, საღამოს 9 ს. 13 წ. (10 ს. 11 წ.).
2) საფოსტო № 4, საღამოს 10 ს. 40 წ. (11 ს. 38 წ.).
3) სამგზავრო № 6, დღის 6 ს. 38 წ. (7 ს. 36 წ.).
ზოგადმხედველი: 1) სამგზავრო № 7, დღის 9 ს. (9 ს. 58 წ.).
2) სამგზავრო № 9, 10, ნაშუადღევს 2 ს. 30 წ. (3 ს. 28 წ.).
ჯულიანად: საფოსტო № 74, ღამის 12 ს. 46 წ. (1 წ. 44 წ.).
ერევანად: სამგზავრო და საქონლ. № 78, ნაშუადღევს 4 ს. (4 ს. 58 წ.).
მცხეთად: მართა კვირა-უკმეზს წინა დღით და კვირა-უკმეზში 1) საგარეო № 77, დღის 9 ს. 30 წ. (10 ს. 28 წ.).
2) საგარეო № 77ა, ნაშუადღევს 2 ს. (2 ს. 58 წ.).
თფილისში მთლის
ბათუმისადმი: 1) სწრაფი № 2, დღის 3 ს. 38 წ. (9 ს. 36 წ.).
2) საფოსტო № 4, საღამოს 9 ს. 40 წ. (10 ს. 38 წ.).
3) სამგზავრო № 6, დღის 5 ს. 30 წ. (6 ს. 48 წ.).
ბათუმისადმი: 1) სამგზავრო № 11, დღის 9 ს. 47 წ. (10 ს. 45 წ.).
2) საფოსტო № 3, დღის 7 სათ. 8 წ. (8 ს. 6 წ.).
3) სამგზავრო № 5, ღამის 11 ს. 13 წ. (12 ს. 11 წ.).
ბორჯომისადმი: 1) სამგზავრო № 7, დღის 6 ს. 46 წ. 7 ს. 44 წ.).
2) სამგზავრო № 9, 10, საღამოს 8 ს. 4 წ. (9 ს. 2 წ.).
ჯულიანად: საფოსტო № 72, დღის 5 ს. 28 წ. (6 ს. 28 წ.).
ერევანად: სამგზავრო და საქ., ნაშუადღევს 5 ს. 25 წ. (6 ს. 23 წ.).
მცხეთისადმი: მხოლოდ კვირა-უკმეზს და კვირა-უკმეზის წინა დღს საგარეო № 76ა, ნაშუადღევს 1 ს. 30 წ. (2 ს. 28 წ.).
საგარეო № 6, საღამოს 7 ს. 20 წ. (8 ს. 18 წ.).

Я А N D P R I X
1870 წ. 20 მარტი 1900 წ. 1882 წ.
1865 წ. 1896 წ.
დედა მიწაზე
ს ა უ კ ე თ ე ს ო
გ ა ლ ე უ ე ბ ი
სამ კუთხედით
1860.
Т. Р. А. Р. М.
С. ПЕТЕРБУРГЪ.
რუსეთ-ამერიკის საერსინამანუფაქტურის ამხანაგობა
„АМ УИКРИИТ“ ТРЕУГОЛЬНИКЪ
ს-კაპტარბურგში
სრული პასუხის-მგებლობა საქონლის სივარგისა.
იყიდება ყველგან